

ת"פ 35893/05/13 - מדינת ישראל נגד מ ח

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 35893-05-13 מדינת ישראל נ' ח

בפני
בעניין: כב' השופטת חנה מרים לומפ
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
מ ח

הנאשם

גזר דין

רקע

1. בתאריך 29.1.14 הורשע הנאשם על פי הודאתו בעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית בכך שביום 14.2.11 החזיק הנאשם בסם מסוכן מסוג הרואין במשקל של 12.8130 גר' נטו המחולק ל- 15 מנות ובנוסף החזיק סם מסוג הרואין במשקל 0.4653 גר' נטו.

2. הצדדים לא הגיעו להסכמה לעניין העונש. המאשימה הבהירה כי עמדתה למאסר, אולם הסכימה כי יתקבל תסקיר בעניינו של הנאשם.

תסקירי שירות מבחן

3. התסקיר הראשון בעניינו של הנאשם התקבל ביום 21.10.14 ממנו עולה כי הנאשם בן 41, ערבי נוצרי, גרוש ואב לשני ילדים, אינו עובד, מתקיים מקצבת הבטחת הכנסה ומתגורר בבית אמו בע. הנאשם הוא בכור מבין 4 אחים אשר כולם מכורים לסמים ואח אחד אף לוקה במחלה נפשית. אביו נפטר לפני כ- 7 שנים על רקע התמכרות ארוכת שנים לאלכוהול. מגיל צעיר הנאשם אינו בקשר עם אביו אשר לדבריו נהג בалиמות פיזית ונפשית כלפי אמו ואחיו. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם נושא עד היום משקעים באשר למורכבות קשר עם אביו לנתק ממנו לאורך השנים דבר שהוביל לפגיעה בדימויו העצמי עקב חסך דמות אב יציבה ומיטיבה אשר תהווה דמות לחיקוי. אמו חולת סוכרת, חלה רגרסיה במצבה הרפואי ומדברי הנאשם עולה כי הקשר עמה הוא קרוב ומשמעותי עבורו.

4. הנאשם שהה בפנימייה מגיל 5 והקשיים במסגרת הפנימייה מפורטים בתסקיר שירות המבחן. בגיל 14 חזר הנאשם לבית אמו ונחשף לשימוש בסמים ובאלכוהול של דודו ואף הוא החל לצרוך חומרים

פסיכואקטיביים החל מגיל 15. תחילה צרך אלוהול וחשיש ובהמשך העמיק השימוש לסמי רחוב נוספים ובכלל התמכרות להרואין. בגיל 17 החלה מעורבותו בפלילים כאשר ביצע עבירות של אלימות ורכוש לצורך מימון הסם ולצורך סיוע בפרנסת אמו ואחיו הקטנים. בגיל 18 עבר להתגורר באילת ושם לדבריו העמיק השימוש בסמים. בהיותו כבן 26 התחתן לאחר הכיר את אשתו כאשר היה תחת השפעת אלוהול ונישא לה תחת איומים על חייו מצד משפחתה תוך דרישתם כי יתאסלם לצורך נישואיו. הנאשם מסר כי במשך השנים היו עליות ומורדות בקשר עמה כאשר היה מעורב אף במספר אירועי אלימות כלפיה ולפני שנתיים הם התגרשו. גרושתו מתגוררת היום בסמוך לבית אמו עם ילדיו והקשר ביניהם תקין תוך דאגה לילדיהם המשותפים והשתדלותו כיום לסייע לה בגידולם ובחינוכם. הנאשם מסר כי גרושתו אינה עובדת ומתפרנסת מקצבת הכנסה מטעם הביטוח הלאומי.

5. קצינת המבחן ציינה כי מרישומי הפלילי של הנאשם עולה כי צבר לחובתו 16 הרשעות קודמות בעבירות רכוש ואלימות וריצה 8 עונשי מאסר כאשר שוחרר ממאסרו האחרון ביום 13.5.13. הנאשם ניסה מספר פעמים להשתלב בקהילה טיפולית או במסגרות טיפול מרפאתיות, אולם בהמשך שב לשימוש בסמים. בין היתר הנאשם הצליח לשמור על ניקיון מסמי רחוב במשך 4 שנים בין השנים 2007-2009. בתקופה בה נכתב תסקיר המבחן טופל הנאשם מזה כשנה וחצי במסגרת מרכז מתדון וגילה אחריות ושיתוף פעולה באופן יציב וקבוע. בדיקות השתן אשר מסר הנאשם נמצאו נקיות מסמים. כמו כן ציינה קצינת המבחן כי לא נפתחו לנאשם תיקים נוספים מאז שחרורו ממאסר.

6. אשר לביצוע העבירה, הנאשם לקח אחריות למעשיו והביע עליהם חרטה ומסר לה כי רצונו לנהל אורח חיים תקין כשומר חוק, ללא מעורבות בפלילים וללא שימוש בסמים.

7. אשר להערכת קצינת המבחן בדבר הסיכוי לעבריינות וסיכויי השיקום, התרשמה קצינת המבחן כי נוכח המאמצים שעשה הנאשם בשנים האחרונות לשקם את אורחות חייו, הטיפול היציב במסגרת מרכז המתדון, שמירת הקשר עם משפחתו והתנהלותו היומיומית ללא שימוש בסמים, לקיחת האחריות, הבעת החרטה ונכונותו להמשיך טיפול מהווים להערכתה גורמי סיכוי למניעת הישנות עבריינות בעתיד. נוכח זאת המליצה קצינת המבחן על הטלת עונש מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות, מאסר מותנה וצו מבחן לשנה.

8. בפרוטוקול הדיון מיום 22.12.14 מסר ב"כ הנאשם כי נפלה טעות בהמלצת שירות המבחן שכן שירות המבחן לא התייחס למאסר על תנאי התלוי ועומד כנגד הנאשם. הנאשם ציין כי הוא ממשיך בטיפול, המאשימה התנגדה לדחייה לשם כך, ואף טענה באותו מועד לעונש ועתרה להטלת עונש מאסר של 24 חודשים, הפעלת המאסר המותנה, חציו בחופף וחציו במצטבר, שלילת רישונו של הנאשם, פסילה וקנס כספי. אולם נוכח ההליך השיקומי אשר החל בו הנאשם ונוכח המלצת שירות המבחן שהתאימה אף לאורך תקופת התנאי, החלטתי לקבל תסקיר משלים בעניינו של הנאשם כאשר שירות המבחן ימשיך ויעקוב אחרי הנאשם וייתחם למאסר על תנאי התלוי ועומד כנגדו.

9. מתסקיר שירות המבחן מיום 9.12.14 עולה כי במהלך תקופת הדחיה הקפיד הנאשם לשמור על קשר

עם שירות המבחן והתייצב לפגישות שנקבעו לו ובדיקות השתן שלו נמצאו נקיות באופן עקבי. הנאשם אף חידש את הקשר עם הכנסייה המקומית והשקיע מאמצים בשיקום הקשר עם ילדיו ולכן שירות המבחן המליץ על הארכת התנאי והטלת מאסר שירוצה בעבודות שירות וצו מבחן.

10. בישיבה מיום 10.12.14 לאחר ששמעתי את טיעוני ב"כ הנאשם לעונש, ציין ב"כ הנאשם כי נפלה בשנית טעות בהמלצת שירות המבחן שכן מחד ממליץ שירות המבחן על הטלת מאסר שירוצה בעבודות שירות ומאידך על הארכת המאסר המותנה התלוי ועומד כנגד הנאשם, דבר שאינו אפשרי מבחינה משפטית. ב"כ הנאשם הציג פסיקה ענפה לתמיכה בטענותיו וביקש לאמץ גישה שיקומית בעניינו של הנאשם. גם הנאשם פנה לבית המשפט ומסר כי בפעם הראשונה בחייו הוא מרגיש שהוא חש מה מתרחש סביבו, מודע לילדיו, וזאת לאחר 25 שנים שהיה בעולם הסמים והפשע. הוא חשב כעת כאדם חדש וביקש להודות למי שסייע לו בדרך זו.

11. לאחר ששמעתי את דברי ב"כ הצדדים החלטתי לשלוח את הנאשם בשנית לקבלת תסקיר בעניינו וכן לחוות דעת ממונה והטיעונים לעונש נקבעו ליום 18.3.15.

12. מתסקיר שירות המבחן מיום 16.3.15 עולה כי הנאשם המשיך להגיע באופן יציב וקבוע לקבלת טיפול במסגרת מרכז מתדון ירושלים, בדיקות השתן שלו נמצאו נקיות. הוא נמצא אף במעקב פסיכיאטרי על רקע הפרעות בשינה ומקבל טיפול תרופתי לכך. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם מגייס כוחות לניהול אורח חיים יציב ותקין, מקפיד על שמירת הקשר עם שירות המבחן, משקיע בקשר עם ילדיו ובשיקום קשריו המשפחתיים, מגלה מוטיבציה לניהול אורח חיים יציב ושומר חוק ולכן המליצה קצינת המבחן על הארכת המאסר על תנאי התלוי ועומד כנגדו וזאת כאמצעי להמשך הליך שיקומי. בנוסף המליצה קצינת המבחן על הטלת צו מבחן למשך שנה שבמהלכו ימשיך הנאשם את הקשר עם שירות המבחן וכן את הקשר הטיפולי והתמיכתי מטעם מרכז מתדון ירושלים וכן המליצה על הטלת של"צ בהיקף 200 שעות.

13. הנאשם נמצא מתאים על ידי הממונה על עבודות השירות לבצע עונש של עבודות שירות בבית האבות עידן הזהב החל מיום 7.7.15.

טיעוני הצדדים

14. בישיבת יום 18.3.15 הפנה ב"כ המאשימה לטיעוני המאשימה מיום 22.10.14 לפיהם מתחם העונש ההולם הוא בין 18 ל- 36 חודשי מאסר וזאת בהתחשב בכמות הגדולה של הסמים שניתן למכור מכמות זו 42 מנות. ב"כ המאשימה הדגיש את סוג הסם וההתמכרות הקשה לו והגיש פסיקה לתמיכה בטענותיו. אשר לעונש המתאים ביקש ב"כ המאשימה להתחשב בעברו המכביד של הנאשם, בעובדה שביצע את המאסר על תנאי שעה שמאסר על תנאי של 6 חודשים תלוי ועומד כנגדו. עוד מסר ב"כ המאשימה כי מאז ביצוע העבירה הנאשם נדון לעונש של 6 חודשי מאסר בשל עבירת סמים וזאת ביום 14.4.11 וביקש להטיל על הנאשם עונש ברף הבינוני של המתחם והפעלת המאסר המותנה, חציו בחופף וחציו במצטבר וכן שלילת

רישיונו, פסילה וקנס כספי.

15. ב"כ הנאשם ביקש מבימ"ש לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום ולאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה. הנאשם לקח אחריות למעשיו בהזדמנות ראשונה עוד בשלב החקירה, כתב האישום הוגש בשיהוי ניכר וחלוף הזמן לא בעטיו של הנאשם. לו הייתה המאשימה מגישה את כתב האישום באופן מידי הוא היה מסיים לרצות את מאסרו מזה זמן וממשיך בדרך השיקום לאחר שחרורו מהמאסר. ב"כ הנאשם הדגיש כי הנאשם נקי מסמים מזה כשנתיים, וזאת לאחר שנים רבות בהן היה מכור לסמים קשים. הנאשם חזר להיות בקשר עם בני משפחתו וכן בקשר עם הכנסייה התומכים בו. אשר לקביעת מתחם העונש ההולם הגיש ב"כ הנאשם פסיקה ענפה כאשר בתי המשפט בכמויות סמים נכבדות, הסתפק כאשר חרג ממתחם העונש ההולם, בענישה שיקומית של של"צ והאריך תנאים.

16. הנאשם בדברו האחרון מסר שהוא מודה על כך שהוא כעת עומד על רגליו ומרגיש את טעם החיים לאחר 24 שנים של השפעת סמים ואלכוהול. הנאשם מסר כי הוא השתנה ובקשר עם אמו, מכבד אותה ומסייע לה בעבודות הבית והכל בסיוע של המרכז מתדון ירושלים לאחר שנים שהיה מעורב בעולם העבריינות מאז שחרורו מהמאסר לא התבקש על ידי שוטר אף להציג תעודת זהות והדבר גורם לו לשמחה, הוא רחוק מעולם הפשע ומבקש מבית המשפט לאפשר לו להמשיך בדרך זו.

מתחם העונש ההולם

17. בית המשפט העליון בע"פ 6747/11 מדינת ישראל נ' מערוף אבו ריקי (טרם פורסם) מיום (3.1.13) חזר והדגיש את החומרה הטמונה בעבירות הקשורות בסמים והנזק הרב אשר הן גורמות לחברה. בית המשפט העליון הפנה להלכה שנקבעה בע"פ 211/09 אזולאי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 22.6.2010):

"הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכל, לשרת את מטרת הגמול לעבריין על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים, ולשמש אות אזהרה אפקטיבי לכל מי שמתכוון לקחת חלק במערכת ההעברות והסחר בסמים..."
(שם, בפיסקה 10, וראו גם, ע"פ 9482/09 ביטון נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו),
24.7.2011); ע"פ 5765/10 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 5.6.2011); ע"פ
3570/09 אבו עמרה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 3.5.2010).

18. עמדת בית המשפט העליון וכן העובדה שהמחוקק קבע לצד עבירת החזקה שלא לצריכה עצמית, עונש מאסר של עד 20 שנה, מלמדים על כך שמדובר בערך חברתי ממעלה ראשונה. במקרה שבפני כתב האישום הוגש בבית משפט השלום ולכן העונש הקבוע לצד העבירה הוא עד 7 שנות מאסר.

19. אשר לעוצמת הפגיעה בערך המוגן כאשר מדובר בסחר בהרואין, יפים הדברים שנאמרו לאחרונה בע"פ

1945/13 **עאמר אחמד נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.10.14):

"רבות נכתב ונאמר על חומרתן היתרה של עבירות הסמים, ובעיקר כאשר מדובר בסחר בסמים מסוכנים, המוגדרים כסמים "קשים", ועל כך איננו רואים צורך להכביר מילים. בית משפט זה הביע לא אחת את עמדתו, כי את נגע הסמים יש לשרש מן היסוד, וכי לנוכח הנזק העצום שמסבים עבירות הסמים, ובפרט כאשר מדובר בסמים מסוכנים כדוגמת הרואין, יש להיאבק בתופעה על ידי הטלת עונשים מרתיעים על המעורבים בכל שרשרת תעשיית הסם. עם זאת, ברי כי כל מקרה ומקרה יבחן לפי נסיבותיו המיוחדות, תוך התחשבות, בין היתר, בכמות הסם ובטיבו, בעברו הפלילי של הנאשם, במצבו האישי והמשפחתי, ובנסיבות ביצוע..."

20. סעיף 40 ג' לחוק העונשין קובע כי בקביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב גם בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה בהתאם לסעיף 40 ט' לחוק העונשין. מדובר בכמות משמעותית, למעלה מפי 40 מהחזקה הקבועה בחוק. הסם היה מחולק למנות ויש להתחשב בסוג הסם שהוא סם במדרג חומרה גבוה. לכן בנסיבות אלה, מתחם העונש ההולם הוא בין 8 חודשי מאסר ועד ל- 24 חודשי מאסר.

חריגה ממתחם העונש ההולם

21. אכן המחוקק ובתי המשפט ראו בחומרה רבה עבירות מהסוג אותן ביצע הנאשם ובמיוחד כאשר מדובר בנאשם בעל עבר פלילי מכביד, לרבות מאסר על תנאי שתלוי ועומד כנגדו. כמו כן בית המשפט עמד על הצורך בהרתעת הרבים ולעניין זה יפים דבריו של בית המשפט העליון על הצורך במלחמה בתופעה ובמיגורה, תוך הטלת עונשים מרתיעים:

ברע"פ 6373/06 **מדינת ישראל נגד עווד אלנשמי** (טרם פורסם) מיום 6.9.2006 - נקבע כי:

"כאשר בעבירות סמים עסקין,

לא ניתן להתעלם מהחובה המוטלת עלינו כמערכת חברה להיאבק בנגעה סמים. פן חשוב של מאבק זה הינו הטלת עונשים מחמירים על מי שבחרים לעסוק בסחר בסמים."

22. יחד עם זאת בהתאם לסעיף 40ד(ב) בית המשפט יכול לחרוג ממתחם העונש ההולם גם כאשר מדובר במעשה עבירה ומידת אשם בעלי חומרה יתרה אם בית המשפט מצא שמתקיימות נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן אשר יש בהן כדי לגבור על עיקרון ההלימה ולהחליפו בעיקרון השיקום. במקרה זה שוכנעתי כי יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, שכן מדובר בנאשם אשר היה מעורב בפלילים במשך 25 השנים האחרונות ומאז שחרורו ממאסרו האחרון בחר בדרך אחרת והתמיד בה בשנתיים האחרונות. הנאשם אינו מעורב בפלילים, הוא אינו משתמש בסמים, וחידש את הקשר עם משפחתו. לא ניתן להתעלם אף ממועד הגשת כתב האישום כאשר הנאשם כבר השתחרר ממאסרו והחל בדרכו החדשה. כתב האישום הוגש בשיהוי ניכר של למעלה משנתיים, למרות שאין מדובר בתיק מורכב ולמעשה נגרם לנאשם עינוי דין כאשר יכול היה הנאשם לצרף תיק זה או לחילופין להישפט בגינו שעה שנדון במסגרת ת"פ 15515-04-11.

23. ברם לא מצאתי לאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה שכן יש לתת משקל גם לשיקולי גמול והרתעה ולכן מצאתי כי העונש המתאים במקרה זה הוא למאסר אשר ירוצה בעבודות שירות. מה גם שהנאשם אינו עובד וריצוי עונש זה לא יפגע בשיקומו באופן משמעותי ולדידי אף עשוי לסייע בשיקומו של הנאשם אשר יצא למקום עבודה באופן יומיומי ומסודר והנאשם נמצא מתאים על ידי הממונה לבצע עבודות שירות למרות שהוא נוטל תרופות.

24. לפיכך החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים כדלהלן:

- א. 6 חודשי מאסר.
 - ב. אני מפעילה את המאסר המותנה של 6 חודשים מת"פ 1648-07-10 של בימ"ש השלום בירושלים בחופף, כך שהנאשם סה"כ ירצה 6 חודשי מאסר. מאסר זה ירוצה בעבודות שירות בבית אבות עידן הזהב החל מיום 7.7.15. במועד זה על הנאשם להתייצב במפקדת מחוז דרום בשעה 8:00. הנאשם מוזהר כי אם יפר את תנאי עבודות השירות הוא עלול לרצות עונש מאסר ממש.
 - ג. 12 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום על כל עבירת סמים מסוג פשע.
 - ד. חודשיים מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום על כל עבירת סמים מסוג עוון.
 - ה. אני פוסלת את הנאשם מלנהוג למשך 6 חודש מהיום ללא צורך בהפקדת הרישיון.
 - ו. 12 חודשי פסילה. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מיום שחרורו על כל עבירת סמים או נהיגה בפסילה.
 - ז. צו מבחן למשך 12 חודשים מהיום. הנאשם מוזהר כי אם לא ימלא אחר הצו ידון עונשו מחדש.
25. ניתן צו להשמדת הסמים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי על פסק דין זה בתוך 45 יום.

ניתן היום, א' אייר תשע"ה, 20 אפריל 2015, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.